Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 171. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 9, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 9-го ВЕРЕСНЯ 1995 р. Ч. 171. РІК CII.

ВЕРХОВНА РАДА ЗМІНИЛА ПОРЯДОК СЕСІЇ

Київ (Р. Р.). — У вівторок, 5-го вересня, Верховна Рада затвердила новий порядок висвітлення праці парляменту, підтримавши пропозицію соціялістів про повне і пряме передавання сесії по радіо.

Отже, засідання сесій повністю передаватиметься по радіо просто із залі Верховної Ради, а на телебаченні замість відеозапису засідань виступатимуть представники парляментарних фракцій по 10 хвилин кожний.

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ ЗАБОРОНИЛО УНА

Київ (УНІАР). — Згідно з наказом Міністерства Юстиції України з 6-го вересня за числом 2615 анульовано запис про реєстрацію Української Національної Асамблеї.

Згаданим наказом скасовується рішення Міністерства Юстиції України з 29-го грудня 1994 року про реєстрацію Української Національної Асамблеї як політичної партії, як таке, що суперечить законам України.

Як повідомив у розмові з нашим кореспондентом один з керівників УНА Віктор Мельник, їм нічого не відомо про згаданий наказ. „Але, якщо такий наказ іс-нує, то це просто переходить усі межі. Адже згідно із законами, рішення про примусовий розпуск громадського об'єднання може винести тільки Конституційний суд. Але у нашій країні все можливо", — сказав В. Мельник.

Українські делеґатки успішно працюють в Пекіні

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Представниці Союзу Українок Америки — голова Анна Кравчук і заступниця голови Ірина Куровицька — переслали телеграму із 4-ої Міжнародної жіночої конференції в Пекіні, в якій інформують, що делеґація українського жіноцтва успішно провела свою програму в дні 31-го серпня під назвою „Екологічні нещастя і їхні наслідки для жінок та дітей", в якій головним доповідачем була д-р Зірка Шкіряк-Нижник з Києва, а в дискусії брали участь Оксана Соколик, Анна Кравчук, Ірина Куровицька. Модератором була Мая Ґрудка з Австралії. Програму передавали по радіо в Пекіні і вона викликала широке зацікавлення.

Делеґатки із ЗСА зустрічаються з делеґатками з України для обговорення спільних справ і разом були на запрошення амбасадора України до Китаю в амбасаді.

УКРАЇНУ ПРИЙМУТЬ В РАДУ ЕВРОПИ

Київ (Р. Р.). — Тут у четвер, 7-го вересня, в приміщенні кінозалі Верховної Ради відбулася пресова конференція голови Постійної комісії в закордонних справах Бориса Олійника. Він очолював українську делеґацію на засіданні Політичного комітету Парляментарної асамблеї Ради Европи 4-5-го вересня.

Пресконференція була присвячена важливій події: 4-го вересня у Парижі відбулося засідання Політичного комітету Ради Европи, на якому, серед інших, розглянуто питання перспективи вступу України до цієї міжнародної організації.

Українська делеґація, заначив Б. Олійник, пережила велике напруження, оскільки першим стояло питання про вступ до Ради Европи Македонії й на обговорення його пішла більша половина часу — три години. Далі на порядку денному стояло питання про вступ Росії до Ради Европи і тільки тоді мало розглядатися питання України. Було ясно, що для України часу не залишиться і це винесе її за межі встановленого порядку нарад і відсуне розгляд на необмежений час. Тоді українська делеґація звернулася до російської з проханням виділити частину свого часу для розгляду питання про вступ України до Ради Европи. Російська делеґація погодилася і обговорення відбулося.

Надзвичайно прихильно щодо України висловилися представники Литви, Латвії та багатьох інших країн-членів Ради Европи. Переважна більшість членів Політичного комітету, які представляли 37 держав, пропонували включити питання України до порядку денного вересневої сесії Парляментарної асамблеї. „За" проголосували понад 30 осіб, 2 чи 3 особи втрималися, а „проти" не було ні одного голосу. Наступного дня аналогічне рішення схвалила Президія асамблеї.

Таким чином 26-го вересня о год. 10-ій ранку на засіданні Президії асамблеї Ради Европи розглядатиметься питання про вступ України до цієї організації.

Б. Олійник висловив вдячність російській делеґації, що поступилася своїм часом, подякував також керівництву України і членам комісії та дипломатам, які добре підготувалися і змогли довести, що Україна гідна бути рівною в Европі.

Депутати закликають до виведення російських військ з України

Київ (Р. Р.). — Депутат Верховної Ради Іван Заєць під час зустрічі з журналістами висловився за встановлення пляну виведення російських військ з території України. І плян цей має бути зафіксований у документах, що відносяться до Чорноморської фльоти.

Депутат України Павло Мовчан також звернув увагу на той факт, що в договорі про Чорноморську фльоту сказано, що вона перебуватиме на території України 25 років з правом автоматичного продовження терміну виняйму до безконечности, але зовсім нічого не сказано про статус російських військ на українській території та про терміни їх виведення. На думку депутатів, в угоді має бути зафіксоване тимчасове перебування російських військ на території України.

Поліпшують українські телевізійні програми

Київ (Р. Р.). — Тут з 3-го вересня на першому каналі українського телебачення з'явилася нова програма під назвою „Студія 1+1".

Це спільне українсько-німецьке підприємство з відомою компанією Іннова-фільм. З участю чільних українських кінематографів підприємство створило низку художніх і документальних фільмів, широко відомих у світі.

Мета студії — пропагувати світові клясичні фільми, поряд з національними фільмами високого рівня. Відтепер щовечора громадяни України мають змогу подивитися на фільми світового клясичного кіно, дубльовані українською мовою. Це і серйозні фільми, історичні, комедії, драми і пригодницькі, а для кожного жанру відведено певний день і години.

Внесено деякі поліпшення і до програм другого каналу українського телебачення. Наприклад, фільм „Санта Барбара" тепер синхронно перекладається українською мовою.

СЕНАТОР Р. ПЕКВУД ЗРЕЗИҐНУВАВ

Вашінґтон. — У четвер, 7-го вересня, республіканський сенатор з Орегону Роберт Пеквуд зрезиґнував зі свого становища, всього тільки кілька годин після того, як Сенатська комісія етики одноголосно порекомендувала його усунути. Рекомендація згаданої комісії була зумовлена трирічним слідством, що виказало непристойну поведінку Р. Пеквуда, як людини і законодавця.

Попередні заяви Р. Пеквуда про несправедливість такої нагінки та запевнень, що він не має наміру залишати сенаторське крісло, не витримали в обличчі доказів. Виступаючи в Сенаті перед своїми колегами, Р. Пеквуд зі зворушенням заявив, що резиґнує, бо уважає це своїм обов'язком і шаною до цієї установи, якій він від-дав 27 років свого життя. Він одначе не згадав нічого про реченець свого відходу, а керівник сенатської більшости Роберт Дол завважив, що Р.Пеквудові треба дати відповідну кількість часу для упорядкування справ і передачі обов'язків як голови сенатської фінансової політики.

Політичні спостерігачі уважають, що Р. Пеквуд вирішив зрезиґнувати, бо в іншому випадку став би першим видворенним сенатором від часів Громадянської війни, а це не було б честю ні для нього, ані для Республіканської партії.

У Франції здійснено ще одну терористичну акцію

Ліон, Франція. — В четвер, 7-го вересня, увечорі в передмісті Ліону, 460 кілометрів від Парижу на південний схід, вибухнуло начинене динамітом авто, запарковане перед будинком місцевої жидівської школи.

Вибух стався в год. 5-ій по обіді, коли учні вийшли зі школи, разом з батьками їх зібралося до 700 осіб. У висліді вибуху поранено 14 осіб. Жертв було б набагато більше, їх уникнуто лише завдяки щасливому збігові обставин: шкільний годинник спізнювався на дві хвилини, і на ці преважливі миті час діти, відповідно, затрималися у будинку, а тим часом годинниковий пристрій бомби привів її у дію точно в заплановану хвилину.

Вибух у передмісті Ліону — це вже шоста з черги терористична акція, здійснена, як вважає французька поліція, екстремістичними групами альжирських мусулман. Під час першої з них, 25-го липня, в паризькій підземці сім осіб було вбито і 84 поранено, 17-го вересня подібна бомба вибухла в центрі французької столиці, поблизу Тріюмфальної арки, поранивши 17 осіб, а 26-го серпня поліціянти виявили бомбу у поїзді Париж–Ліон.

Крім тих випадків, ще одну бомбу було вчасно знайдено у публічному туалеті. Але вибухів авт-бомб у Франції не було від 1982 року.

НА СОЮЗІВЦІ ВІДБУЛИСЯ ТЕНІСОВІ І ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

Союзівка. — Роман Сидорак із Сан Франсіско, студент медицини третього року в Колюмбійському університеті в Ню Йорку, встановив новий рекорд, здобувши сьомий раз підряд першенство в групі чоловіків у 40-их крайових тенісових змаганнях Української Спортової Централі Америки і Канади, які відбулися тут від суботи до понеділка, 2-го до 4-го вересня ц. р. (У су-боту також відбулися 39-ті плавацькі змагання).

У змаганнях, що їх влаштовує Карпатський Лещатарський Клюб, взяло участь 80 тенісистів і тенісисток, які змагалися у 13-ох віко-вих групах та чотирьох гру-пах переможених змагунів. Крім учасників з ЗСА і Ка-нади, було п'ять змагунів і змагунок з Ужгороду, Україна.

Змагаючись у відносно сильній групі чоловіків, до якої після кількох років відсутности повернулися кузени — трикратний чемпіон Ерік Матківський і Данилко Матківський, Р. Сидорак не програв ніодного сета. До речі, за сім років свого домінування він програв тільки два сети.

Уже в чвертьфіналах дійшло до завзятих зударів, коли цьогорічний східній чемпіон Денис Чорній був елімінований Е. Матківським у тригодинній трисетівці, а Д. Матківський розправився з минулорічним східнім чемпіоном Іваном Лопатою 6–1, 3–6, 6–1.

У не менш завзятих півфіналах Р. Сидорак елімінував безцеремонно Д. Матківського, 6–0, 6–0, а д-р Юрій Харук Е. Матківського, 6–4, 6–1. У гарному фіналі Р. Сидорак вже втретє переміг д-ра Ю. Харука, 6–3, 6–1, здобуваючи чашу УНСоюзу і пропам'ятну нагороду ім. інж. Богдана Рака та грошову стипендію в сумі 800 дол. від фірми Віннер-Форд, власник якої Іван Гинянський вже від років уфундовує ці стипендії в групах чоловіків, жінок, юнаків і юначок.

Свою стипендію в сумі 400 дол. д-р Ю. Харук подарував до Фонду Відродження України — УНС.

Свій минулорічний успіх повторила в групі жінок Ліда Савчак-Копач, перемагаючи у форматі кожна з кожною Юстину Марушечко і Наталку Саляк. Друге місце здобула Ю. Марушечко, а Н. Саляк, не маючи конкуренції в групі дівчат 18 років і нижче, закріпила за собою звання чемпіона цієї групи.

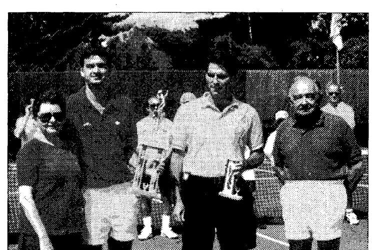
Не поступився своїй дружині Дон Копач в групі сеньйорів 35 років і вище. Як і минулого року, у затяжному фіналі він переміг п'ятикратного чемпіона Романа Ракочого, мол., 6–7 (6–8), 6–2, 6–4. У півфіналах Д. Копач елімінував ужгородця Адальберта Колба вислідом 6–0, 6–3, а Р. Ракочий, мол., Юрія Вальчука 6–4, 7–5.

Довголітній двобій поміж Юрієм Савчаком і д-ром Ярославом Сидораком в групі сеньйорів 45 років і вище закінчився тим разом перемогою д-ра Я. Сидорака, який відвоював своє минулого року втрачене звання чемпіона. При стані 6–4,3–6, 4–1 в користь д-ра Я. Сидорака, Ю. Савчак з уваги на корч в нозі мусів припинити гру. У півфіналах д-р Сидорак переміг Олька Терлецького 6–3,7–5, а Ю. Савчак Юрія Грабця 6–1, 6–2.

У групі сеньйорів 55 років і вище, Олександер Олинець повторив свій минулорічний успіх, перемагаючи у фіналі Богдана Кутка 6–3, 6–0.

У групі старших жінок, відновленій після кількох років відсутности охочих змагунок, перше місце здобула Анна-Марія Шумська, не програвши ніодної гри у двох змаганнях. Вона перемогла у фіналі Ірину Бадякк 6–0, 6–0. Таким вислідом А. Шумська перемогла Анну Щупак у півфіналі, а І. Бадяк добилася фіналу перемогою над Христиною Карпевич 7–5, 6–1.

(Закінчення на стор. 3)

Сьомий раз підряд Р. Сидорак (другий справа) здобув нагороду УНСоюзу і пропам'ятну чашу ім. Б. Рака. Йому і фіналістові д-рові Ю. Харукові чаші вручили У. Дячук і Р. Ракочий.

Л. Савчак-Копач (друга справа) отримує нагороду УНСоюзу, чашу ім. Константина Беня і грошову стипендію від (зліва) М. Гинянського, У. Дячук і Ю. Попеля.

А. Шумська (друга справа) і І. Бадяк приймають нагороди від (зліва) Володимира Кваса і Івана Флиса, мол.

В Україні

Збудували пам'ятник загиблим шахтарям

ДОНБАС. — Тиждень тому Донбас відзначив 200-річчя промислового вуглевидобутку. Врочистості відбулися у Лисичанську, а недалеко від нього є місто Кремінна і шахта „Кремінна". Вугілля в ній почали видобувати 100 років тому і за цей період там загинуло 112 шахтарів. Тож і вирішили кремінчани збудувати їм пам'ятник. Спочатку малося на увазі вшанування лише загиблих кремінчан, але луганський скульптор Євген Петрішев та архітект Володимир Житомирський запропонували увічнити пам'ять усіх загиблих шахтарів Донбасу і створили справжній витвір мистецтва: шахтар стоїть на ґранітному постументі, а над ним — брила породи, яку розсуває своїми руками шахтар, ідучи в безсмертя.

Дискутують про пам'ятник Катерині II

ОДЕСА. — Архиєпископ Нестор Одесько-Балтської Епархії УПЦ КП поширив заяву, що „пам'ятник Катерині II мусить стояти в Одесі і нагадувати одним про їхню зраду, а другим про наше славне минуле, якого ми позбавлені завдяки запроданцям Москви". На що Митрополит Київський Філарет відповів: „Думка Одесько-Балтського Архиєпископа не віддзеркалює становища УПЦ КП і є його приватною думкою". Катерина II, за словами предстоятеля УПЦ КП, закрила 400 монастирів у Російській імперії, проти чого виступали українські митрополити і були знищені або репресовані. Тому Київський Патріярхат виступає проти того, щоб імперські символи поверталися в Україну.

Г. Омельченко розчарований

КИЇВ. — Депутат України Григорій Омельченко розчарований оптимізмом Президента, який недавно сказав, що злочинні групи протягом минулого року не змогли поширити свій вплив. На думку Г. Омельченка, „процес криміналізації суспільства триває, в тому числі керівних і правоохоронних органів, і це є справжньою загрозою для незалежности України".

Холера прийшла у Чернівці

ЧЕРНІВЦІ. — Тут загострилася епіде-мічна ситуація, оскільки виявлено одного хворого на холеру та шість носіїв холерної бактерії. Усі вони відпочивали на туристичній базі „Кооператор Буковини" в селі Затока Одеської области. Головний санітарний лікар области Олександер Світличний повідомив, що буде обстежено інших громадян, оскільки з відпочинкових баз Одещини до міста повернулося 2,500 громадян. Неможливо перевірити лише тих, хто відпочивав там анонімно, тобто без путі-вок, і виявити їх немає змоги.

В АМЕРИЦІ

У ЛОС АНДЖЕЛЕСІ ВІДОМА розправа над О. Джей Сімпсоном, звинуваченого у подвійному вбивстві — його колишньої дружини Ніколі Бравн-Сімпсон і її приятеля Рональда Ґолдмана, несподівано звернула на інший шлях. Причиною несподіваного звороту була відмова відповідати на питання оборони детективом місцевої поліції Марком Фурманом, свідком прокуратури, який захистився п'ятою поправкою Конституції, що говорить про можливу інкримінацію самого себе. Спостерігачі згаданої кримінальної розправи зазначують, що це може бути дуже шкідливим для прокуратури, бо ставить під сумнів вже не тільки правдомовність згаданого свідка, але також і його діла.

У СВІТІ

КОМАНДУВАННЯ НАТО прийняло рішення поширити повітряні атаки на позиції боснійських сербів після того, як ті відмовились виконати ультиматум: відвести свою артилерію щонайменше на 12.5 миль від Сараєва, відкрити сараєвське летовище та уможливити наземний доступ до обложеного міста для достави гуманітарної допомоги. Повітряні удари, однак, і надалі будуть спрямовані лише на склади боєприпасів, а не на військові підприємства, систему водопостачання, найважливіші мости і дороги, як це робилося під час успішної операції в Іраку. Високопоставлені американські службовці висловлюють занепокоєння, що подальша ескалація військових дій НАТО може надміру підбадьорити боснійських мусулман і зробити їх надто непоступливими на мирних переговорах. Сьогодні, згідно з міжнародним пляном розв'язки боснійської кризи, їм пропонується 51 відсоток території, тим часом як насправді мусулманський уряд контролює менше третини свого краю.

ФРАНЦУЗЬКА ПОЛІЦІЯ вживає додаткові заходи безпеки у відповідь на низку терористичних актів, здійснених, як вважається, мусулманськими екстремістами. Близько 800,000 осіб "північноафриканського походження" було затримано протягом останніх семи тижнів на вулицях та в інших публічних місцях Франції для перевірки документів. Оголосивши війну нелеґальним іміґрантам, уряд сподівається депортувати протягом року близько 20,000 осіб. Сьогодні у Франції проживає п'ять мільйонів мусулман, з яких два мільйони - альжирці. Більшість із них непричетні до жодного тероризму, а проте всі вони мимохіть опинилися під підозрою, ставши свого роду закладниками кривавої політичної боротьби в Альжирі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.
Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Політика і сатира

Нації, що встає з колін, потрібна сила. Передусім, самозрозуміло, сила зброї. І ми вже не один раз заторкували цю тему.

Та ще, здається, жодного разу не згадали про силу, яка за певних життєвих обставин перевищує збройну, — про разючу силу сміху, силу сатири. А тим часом вона набагато ефективніша, ніж навіть невтронна бомба, бо бомба, залишаючи неушкодженими міста та села, знищує тільки людей, а сатира й людей залишає цілими, своїми стрілами діймаючи лише совість і свідомість.

Цей літературний жанр існує віддавна, поживи для нього ніколи не бракувало, навіть у так звані „кращі часи", а тим більше тепер, коли часи стали такі непевні. Однак відомо, що кожен жанр зазнає періодів піднесення і спаду. Наприклад, за совєтів сатира в Україні ледве животіла — „соціялістичний реалізм" чудово без неї обходився. Вистачало гумору. Про „народну дипломатію" між кумом і кумою, або про колгоспного бригадира, який відразу зранку горілки напився, або, і це найбільше, що дозволялося, — про голову, котрий запізно посіяв овес. І то був весь гумор. В такий спосіб великі злодії малих вішали.

До сатири вдавалися тільки в одному випадку — коли треба було „затаврувати" українських „буржуазних націоналістів — заклятих ворогів українського народу".

Й от — нема імперії. Й от — є незалежна держава Україна. Воля! Думай, дій, твори! Якийсь час панувала загальна евфорія, й не те, що в сатирі, але навіть у гуморі не було великої потреби. Суцільні величальні оди, суцільний ентузіязм! Ще якби разом з незалежністю впали на голови ковбаси, ентузіязмові кінця не було б. Але вони, на жаль, не впали. Бог надав можливість вільним людям вільними руками самим наробити ковбас. Тут і почалися дива: величезна частина народу не довіряє власним рукам! А вчорашні компартійні „слуги народу", замість сидіти в тюрмі і передумувати, як вони насправді паскудили життя тому народові, ходять на волі і співають тієї самої: мовляв, так-так, ковбас можна настарчити тільки в оновленому СССР!

Й таким чином, хочемо чи ні, виникають сприятливі обставини для розквіту сатиричного жанру. Жаль тільки, що трохи, як, наприклад, у білоруському випадку, запізно, шкода, що стріли летять навздогінці, а не просто в мідні лоби „московського сміття".

Отже, мінський журнал „Свобода" відгукнувся на запроданську політику свого президента Олександра Лукашенка убивчою поемою „Лука Мудзішчау — президент". Зі задоволенням подаємо тут декілька строф мовою оригіналу:

Падохлі сьвіньні. Мруць карови.
Чим ашчасліваць свой народ?
І супраць беларускай мови
Мудзішчау аб'явіу паход.
Хоц як подумаць — сьмех дий сорам,
З кім ваяваць Лука гатоу?
Мудзішчаву ж ледзь-ледзь за сорок,
а Мове — тисячі гадов.
...Гані людзей у свой фарватер
І раздзімай, як Сталін, вус.
Галоуни наш русіфікатор,
Галоуни антибеларус...

Безмежне поле праці мають сатирики і в сучасній Росії, де діється таке, що якби пес з'їв, то відразу б здох. На центральній телевізії в Москві з'явилася нова програма „Кукли", по-нашому — „Ляльки". Ляльки з обличчями Єльцина, Черномирдіна, Козирєва, Грачова та інших „слуг" російського народу на очах в того народу демонструють свою „державну мудрість". Люди сміються, аж падають, а генеральна прокуратура порушує проти сатириків кримінальну справу.

Пожвавлення висмівального жанру спостерігаємо і в Україні. Правда, покищо переважає сміх крізь сльози, маємо радше невеселий гумор, аніж їдучу сатиру. Як от в Олексія Бойка з Вінничини:

Нарешті наш ідол конає!
Та довго ще житиме горе:
Уже незамінних немає,
зате незамінених — море.

Тішить та обставина, що, згідно з давньою традицією, творить весь нарід. Так би мовити, критика дійсности у фолкльорі. Ось його взірці:

Ми тепер багато маєм,
От про це і заспіваєм,
Маєм, люди, ми свою
Вже сьогодні мафію...

Або:

Розпочнемо пісню нову
Про закон і рідну мову.
Та й замовкнем на півслові —
Є закон — немає мови.

Та ми б і не проти, якби в українському житті все йшло від сатири до гумору, а не навпаки.

М. Мельник

„КРИТИЧНІ" ВИБОРИ В УКРАЇНІ

10-го грудня ц.р. відбудуться вибори депутатів до Верховної Ради у 45 виборчих округах. Це ті округи, в яких минулого року (березень, квітень і пізніше) не взяло участи у виборах чимало (принаймні 50 відсотків) виборців. Найбільша пропорція тих округ є в Києві, але є теж округи, розкинені по всій Україні, хоч і найбільша їхня концентрація є у великих містах.

Вибори ті є такі важливі тому, що вони будуть дійсним показником політичних настроїв населення та його ставлення до проблем у національній, економічній та соціяльній ділянках. Коли б, приміром, виявилось, що у настроях виборців відбулися основні зміни, тоді сила „демократів", комуністів чи „безпартійних" у ВР зросте. Такі зміни не тільки формально збільшать кількість членів однієї із трьох груп, але й будуть мати великий вплив і на значну кількість тих депутатів, які мають звичку хилитися туди, куди вітер віє, і на здатність Уряду впроваджувати в життя свої програми, і на нову конституцію, і на розвиток відносин між Україною і Росією.

За останні півтора року велись незвичайно гострі дискусії відносно всіх основних проблем життя нації. Дискусії ті, без сумніву, мали глибокий вплив на спосіб думання суспільства. Чи їхнім наслідком буде зміцнення, чи послаблення і кількости, й ідейних позицій комуністів та їхніх союзників?

Свій підхід до тих проблем комуністи висловили в липні у двох документах: у проєкті конституції та у відкритому листі до Президента Кучми. Безпосередніми авторами обох є фракція комуністів у ВР, назва якої є „Комуністи України — за соціяльну справедливість і народовладдя".

Проєкт конституції пропонує, між іншим, такі цікаві речі. Формальна назва держави було б не „Україна", а „Українська Радянська Соціялістична Республіка". Державний герб — серп і молот, розташований на щиті з п'ятикутною зіркою над щитом. Кольори державного прапора — червоний і синій. Гимн „Ще не вмерла Україна" перестав би бути гимном України. У відступі „Зовнішня політика республіки" пропонується в конституційний спосіб зобов'язати Уряд України до „...поглиблення всебічного співробітництва з Росією й іншими членами Співдружности Незалежних Держав, з якими народ України пов'язує багатовікова спільна доля".

У відкритому листі до Президента комуністи виступають проти політики Міжнародного Валютного Фонду та західніх „капіталістів" взагалі. Вони є проти „...втяґування України до НАТО" і за зближення з Росією. Вони теж пропонують „...негайно реалізувати вашу (Кучми) пропозицію щодо статусу російської мови".

Позиції і пропозиції комуністів в економічній і соціяльній ділянках можуть подобатися багатьом людям. Приміром, конституція мала б зобов'язати Уряд України до того, щоб приватна власність не стала „засобом експлуатації людини людиною" і щоб держава ґарантувала людям працю, а також „право на житло" та інші.

У листі до Президента комуністи домагаються „...ґарантованих прав на працю, безплатну освіту і медичне обслуговування, забезпечену старість, доступних цін на харчі, житло, комунальні послуги". Вони є проти „націонал-екстремістських" сил, що „фінансуються і підтримуються міжнародним капіталом з метою посилення експлуатації України". Вони теж думають, „що курс на завершення капіталістичного перевороту створить умови для перетворення злодіїв, спекулянтів, лихварів на мільярдерів, власників національного багатства, створеного працею всього народу, а мільйони трудівників — на жебраків". Цікаво, скільки людей прийме ті галюцинації українських комуністів за добру монету?

Недавно у надзвичайно гострий спосіб вийшла наверх проблема підпорядкованої московському Патріярхові Української Православної Церкви. Після того як Уряд не дав дозволу на похований українського патріота і мученика Патріярха Володимира біля Софійського собору, Митрополит Філарет опублікував звернення до українського народу, Президента і вірних, де сказано: „Українська Православна Церква вимагає: 1. Дати можливість перепоховати Святішого Патріярха Володимира на території Софійського собору. 2. Припинити гоніння на національну церкву — Київський патріярхат, які ми вбачаємо не тільки в цих трагічних подіях, а й в спробі підпорядкувати її знову імперській церкві, тобто Московському патріярхатові. 3. Повернути Софійський собор, митрополичі палати, церкви і будівлі верхньої Києво-Печерської лаври, Почаївську лавру, Видубицький монастир, споруди Михайлівського монастиря, Андріївську церкву та інші будівлі, які належали Церкві до незаконної націоналізації їх комуністичним режимом — національній Українській Церкві, тобто Київському патріярхатові. 4. Припинити антиукраїнські дії Московського патріярхату в Україні, який незаконно прикривається назвою 'Українська Православна Церква'". Після проголошення самостійности проблема української національної церкви ніколи в такий драматичний спосіб не потрясла суспільством. Цікаво, як на це на практиці зареаґує та величезна маса „совєтських" українців?

Населення України у дуже виразний спосіб ознайомилось з проблемою так званої державної мови. Восени минулого року 152 депутати звернулися до Президента про надання російській мові статусу офіційної мови. В лютому ц.р. 170 депутатів у рішучий спосіб радили Президентові того не робити. З різних місцевостей, зокрема з південної і східньої України, приходять скарги про дискримінацію проти українських шкіл та української мови. Вийшла теж на всю гостроту проблема антиукраїнських передач з Росії на телебаченні та радіо.

За Совєтського Союзу проблем тих ніхто публічно не дискутував і тому величезна кількість українських робітників і селян перемінилась на національно несвідому етнічну масу, яка ще й донедавна не мала поняття про гострі проблеми національної чи церковної політики Уряду. Президент Кравчук старався тих справ не роздмухувати. Він, мабуть, боявся, що надто енерґійна політика в напрямі національного усвідомлення та оборони українських інтересів могла б викликати не тільки протиставлення в Україні, але й економічні, а то й політичні репресії зі сторони Росії. Президент Кучма іде приблизно тим самим шляхом. Та сьогодні проблем тих приховати чи прикрити уже не можна.

З огляду на це все наслідки грудневих виборів можуть бути не тільки цікаві, але й такі, що можуть змінити напрям національної, економічної і соціяльної політики і Уряду, і Верховної Ради. Цікаво буде, які кандидати стануть депутатами ВР: ті, що у передвиборчій кампанії будуть виступати під синьо-жовтими прапорами і будуть обіцяти боротьбу за національне усвідомлення народу, за незалежну міжнародну політику, за приватну власність і прискорення економічних реформ, чи ті, що в основному підтримують програми комуністів. Та може ще більш цікаво буде довідатись, скільки людей, які підтримують соціяльні та економічні програми комуністів, не будуть за них голосувати тому, що усвідомили собі антинаціональну суть постулятів національної політики КПУ.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про потребу шани

Чи знаєте, дорогі мої читачі, чому в давніх українських хатах, як і в давніх дерев'яних церквах, одвірки клали так низько, що кожний, хто входив, хоч-не-хоч, переступаючи поріг, мусів забути „гординю" і свою пиху перед святими образами і маєстатом Бога та віддати йому належну шану, схиляючи чоло? А хто не бажав це робити, зазнавав за кожним разом кари, отримуючи слушну ґулю на лоб. Так стародавні будівничі вчили покори перед Богом, а разом з нею виховувалася пошана до людей, що були того варті.

Але часи змінилися, хат із низькими одвірками вже не будують, церков також. На це місце прийшли кам'яні будівлі з високими входами, щоб було куди вносити свою „парсуну" і не порозбивати дорогоцінних для власника остатків.

І, здається, немов із цим, що довго треба шукати того одвірка і того мусу схилити голову в пошані, входячи до української хати чи церкви, — загубився десь взагалі той добрий і як же потрібний звичай віддавати належну шану тому, хто тої шани і земного уклону вартий. Якось не зуміли ми тої гарної традиції навчити наших дітей і внуків і тепер відчуваємо аж до болю постійні докази браку пошанівку для старших чи до тих, яким це так дуже належиться.

Як байдуже і без найменшого ентузіязму реаґує наша громада на різні -ліття, як пригадує собі про вік та заслуги одного чи другого письменника, науковця чи мистця тільки в час його відходу з цього світу, але навіть не думає про те, що тим особам було б куди приємніше та тепліше на серці, коли б їх вшанували, а принаймні згадали, за життя. А як дуже нерівні ми зі своїм пошанівком та як одним дістається понад край, а іншим нічого.

Ось читаємо про недавній відхід в Україні двох світочів української літератури. І коли одного прощали з державними церемоніями — другий відійшов тихо, і тільки нечисленні друзі зронили сльозу з приводу його передчасного кінця. Так було за життя і так після смерти.

Тому чомусь постійно насувається на думку вірш невідомого американського автора, який свого часу переслала мені славна Маруся Бек, про те, що коли маєш сказати комусь щось доброго та віддати йому належну шану, зроби це якнайскорше, а не чекай, аж він буде лежати непорушно, замаяний похоронними квітами.

Можна б наводити багато прикладів, як дуже завжди правдиві і актуальні ці слова. А тут хочу заторкнути проблему ще живих і дуже активних відомих одиниць нашої спільноти в діяспорі, які відзначають тепер не лише свій дово. поважний вік, але віддаль. дослівно ціле своє свідоме життя на службу, хоч як це звучить патетично, але таки нашому народові. Як воно не дивно, але прикладом, гідним наслідування, як можна віддати пошану і знайти гарну форму публічного „дякую", здійснила людина, яка сама тепер стоїть перед „круглою" датою з дня народження і життя, в якому не жаліла праці для молодого покоління. Здається, важко знайти у нашій громаді людей, яким ім'я Лідії Крушельницької було б чуже і хто не знав би створеної нею і викоханої впродовж багатьох років Студії Мистецького Слова. Отож не дивно, що її вшанувати приїхало двоє найкращих акторів українського театру, щоб своєю грою „повіншувати" по-акторськи і схилити чоло перед акторкою і її працею довгих років. Але ніхто інший, а таки вона зі своїми молодими вихованцями-акторами відзначила в найближчий своєму покликанню і найбільше відповідний спосіб -ліття нашого відомого знавця літератури та науковця проф. Ю. Шевельова, бо вона належить до людей, які пам'ятають, чому в українській хаті так треба було низько схилятися перед маєстатом, переступаючи поріг.

Чи зрозуміють і запам'ятають це молодші покоління, а передусім оці вже принаймні два чи три покоління, яких навчила мистецького українського слова вона — „душа" студії, і чи зрозуміють їхні батьки, що перед Л. Крушельницькою стоїть непорушно низький одвірок і годиться віддати честь цій акторці за її велике добре серце, яке пожертвувала Мельпомені і нашим дітям?

О-КА

Михайло Шпонтак

ПЕРЕД ПОЯВОЮ НОВОЇ ПРАЦІ ПРО КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ

Д-р Вікентій Шандор

У земляцькому оточенні закарпатських українців відомо, що д-р Вікентій Шандор посилено працює над політичними проблемами Закарпатської области України. В листопаді 1992 року вийшла накладом земляцького Карпатського Союзу унікальна праця „Закарпаття. Історично-правний нарис IX ст. — 1920", яку на Закарпатті прийняли із захопленням. Педагогічна конференція учителів в Ужгороді затвердила цей твір В. Шандора як підручник у школах Закарпаття. Незважаючи на поважний вік та частковий параліч правої руки від лютого 1993 року, що триває досі, відомий громадсько-політичний діяч і автор працює постійно далі.

Міркуючи, що це буде цікаве для українського громадянства, а особливо для його земляків, поставили ми д-рові В. Шандорові кілька запитів щодо його науково-творчої праці.

— Як даєте собі раду над завершенням вашого нового твору „Спомини. Карпатська Україна 1938—39", том I і „Спомини. Карпатська Україна 1939—45", том II, працюючи тільки лівою рукою?

— Людина має ту добру властивість, що з кожної біди знаходить якийсь вихід. Спочатку не міг ні одного слова написати, але згодом створив свою власну систему писання; йде досить тяжко, але пишу. Маю одну третину нормальної продуктивности. Параліч стався два дні після виходу з лічниці, 7-го лютого 1993 року, що триває й досі.

— Що вас спонукало до написання цієї праці?

— У 1948—1961 роках брав я участь з рамени Панамериканської Української Конференції та Українського Конґресового Комітету в Америці, для яких я працював, у різних тижневих політичних конференціях ООН, на яких розглядалися світові політичні проблеми, в тому числі й України. Учасники тих конференцій були амбасадори чи представники різних держав, науковці, представники фінансового та економічного світу ЗСА, Державного департаменту, балтійські народи, Асамблея поневолених народів, яких найчастіше репрезентував поляк, мадяр і румун та інші. Державно-визвольна справа України була представлювана в світі, як правило, викривлено й помилково. Політична література для історично-правної оборони східніх земель України і Галичини вже була дещо розроблена, натомість справа Закарпаття стосовно до Мадярщини і навіть колишньої Чехо-Словаччини — поле майже не оране. Така ситуація вимагала відповідних студій, збирання матеріялу, відвідин бібліотек, закуп відповідної літератури тощо, що я ретельно робив. На таких конференціях відбувалися жваві дискусії, під час яких наші сусіди спочатку наголошували свої територіяльні претенсії до України. Все це було потрібно відповідно вияснювати та довести правду нашими історично-правними арґументами. До праці включив я і особисті спомини, які в значній мірі насвітлюють політику окупаційних держав. На цих форумах наша справа знаходила вирозуміння і підтримку.

— Який характер має ваша нова праця та який її зміст?

— Державна територія України була окупована чотирма сусідніми державами, в яких українське населення творило в міру леґальних і підпільних можливостей свої політичні організації й інституції. В такому стані нашої справи єдино правильним була і є наша соборно-державна політична концепція. Хоча Закарпаття протягом 30 поколінь було відділене від матірного кореня, Києва, — населення плекало цю соборно-державницьку ідею, доказом чого є рішення Всенародних Зборів у Хусті 21-го січня 1919 р. Характер і зміст праці відповідає цій соборно-державницькій ідеї.

— Якими джерельними матеріялами ви користувались для написання своєї праці?

— Довговікова окупація Закарпаття Угорщиною вимагала основного дослідження саме мадярської історичної та політичної літератури. З уваги на знання мадярської мови, будучи вже на пенсії, мав я можливість протягом півроку в інтервалах використовувати мадярську літературу в Конґресовій Бібліотеці у Вашінґтоні, Національному Архіві та в міській бібліотеці Ню Йорку. В додатку придбав я чималу власну політичну бібліотеку з Мадярщини, а також книги на інших мовах.

У творі є розроблені історичні проблеми Мадярщини, яких я досі в українській літературі не зустрічав, як, наприклад, історія корони св. Стефана, яка значно відхиляється від тієї теорії, яку мадяри подають протягом свого історичного існування цілому світові. Далі, мадяризаційні підступні закони мадярського уряду в зв'язку із Законом для національностей творять в моїй праці переконливий матеріял в українську користь.

— Які праці маєте готові до друку?

— Маю готову працю англійською мовою — „Карпатська Уркаїна в XX столітті" на 320 стор. Маю готові дальші дві праці, про які тут іде мова: „Спомини. Карпатська Україна 1938—1939", том I українською мовою, який є в друку, і „Спомини. Карпатська Україна 1939—1945", як том II, який є в процесі редаґування і переписування. Сподіюсь, що I том праці дістанеться до рук шановного читача ще цього року, а другий том — у першій половині наступного.

(Закінчення на стор. 3)

Леонід Федорук

Пісня

Ніні Матвієнко

Чи саме зірвалось яблучко,
а чи вітер його збив?
Ти сама до річки, ладочко,
підійшла, чи хтось привів?

Хвиля котиться за хвилею,
і на хвилю набіга...
Ой, думки твої про милого
наче на вітру куга.

Він її то позаплутує,
то постелить по воді.
Хто ж навчить, як стати мудрою
в такі роки молоді?

У весни повітря з присмаком:
і солодке, і п'янке...
І нелегко серцю чистому,
що довірливе таке.

Ще учора грало сонечко,
раптом хмари, дощ, гроза...
Так і в тебе, юна донечко,
то усмішка, то сльоза.

Та даремно серцю бідкатись,
ти його не намовляй.
Глянь, на небі зорі виткались,
і найбільша з них твоя.

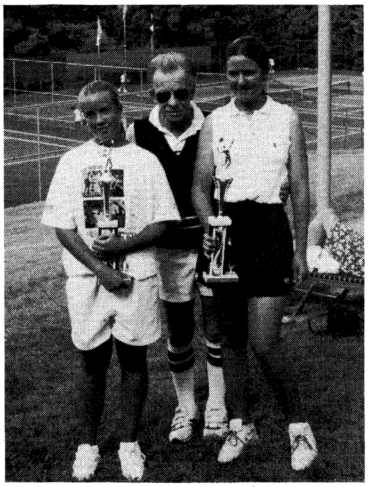
м. Київ

НА СОЮЗІВЦІ...

(Закінчення зі стор. 1)

Понад 30 юнаків і юначок змагались у відповідних вікових групах.

У одних з найкращих змагань цього турніру у групі юнаків 14 років і нижче Андрій Саляк елімінував в першій рунді молодшого від себе віком Олександра Алексієнка, сина віцеконсула України в Торонто, Канада, вислідом 6–3, 2–6, 7–5. Цією перемогою А. Саляк простелив собі дорогу до чемпіонату групи, перемагаючи у фіналі Дениса Колба з Ужгороду 6–1, 6–0. У півфіналах цієї восьмичленної групи А. Саляк переміг Дам'яна Заяця 6–0, 6–0, а Д. Колб Петра Матківського 7–5, 6–3.

С. Петрицькій (зліва) і А. Войнов нагороди вручив З. Снилик.

В суботу, при чудовій літній погоді, предсідник УНС У. Дячук відкрила змагання.

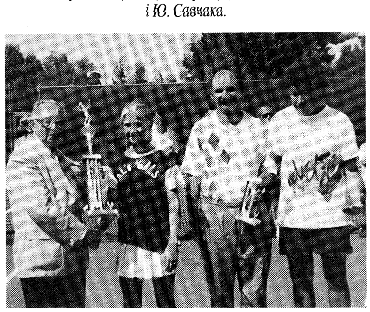
Другий рік підряд Д. Копач (третій зліва) здобув перше місце в групі сеньйорів 35 років і вище, а з тим і пропам'ятну чашу Ярослава Рубля, яку йому вручила дружина покійного спортовця-активіста, Ярослава. За друге місце Р. Ракочому, мол. (другий справа) чашу вручили (зліва) Ю. Грабець і Ю. Попель.

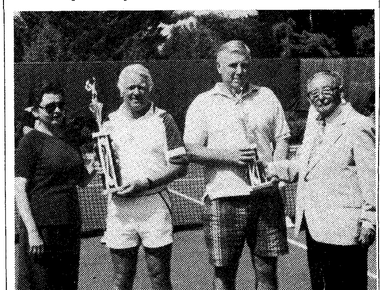
В. Шумська (друга справа) і О. Крижанівська отримали нагороди від (зліва) Ю. Грабця, М. Гинянського і Ю. Савчака.

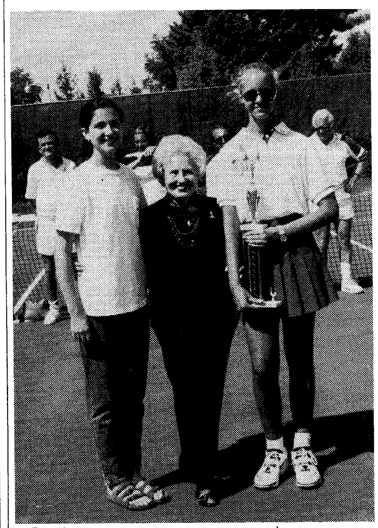
Д-р Я. Сидорак (другий справа) прийняв чашу від радної Стефанії Гаврилюк, Ю. Савчак від І. Флиса, мол.

З. Булавка здобула перше місце в наймолодшій групі юначок і прийняла нагороду від В. Кваса. Від імені О. Колб нагороду прийняв від Ю. Попеля її батько Адальберт.

О. Олинець і Б. Кутко (посередині) отримали нагороди від У. Дячук і В. Кваса. Пропам'ятну чашу д-ра П. Харука вручив відтак О. Олинцеві д-р Ю. Харук.

За взірцеву спортову поставу свою трофею вручила Марія Душник (посередині) О. Крижавський (справа). Минулого року цю нагороду отримала А. Федун (зліва).

О. Алексієнко все таки повіз до Торонто чемпіонську чашу у групі юнаків 12 років і нижче, перемагаючи єдиного опонента Степана Шумського вислідом 6–1, 6–0. Подібно, в групі юнаків 18 років і нижче Юрій Кігічак переміг Алекса Войнова вислідом 6–4, 6–1.

У відносно сильній групі юнаків 16 років і нижче (вісім змагунів) перемоги добився Павло Тарнавський. У півфіналі він переміг Марка Левицького вислідом 6–0, 6–0, а у фіналі Степана Колодія 6–0,6–1. С. Колодій елімінував у півфіналі Марка Домарацького 4–6,7–6, 6–1.

У тричленній групі юначок 12 років і нижче перше місце здобула Зеня Булавка перед Оленкою Колб з Ужгороду і Ларисою Щупак.

У групі юначок 14 років і нижче Варвара Шумська, минулорічна чемпіонка, перемогла у фіналі Олександру Крижанівську 6–0, 6–0. У півфіналах В. Шумська елімінувала Тамару Шобар 6–0, 6–0, а О. Крижанівська Уляну Татунчак 6–1, 6–1.

У групі юначок 16 років і нижче Стефа Петрицька завоювала чемпіонат перемогою у фіналі над Любою

(Закінчення на стор. 4)

У СЕРЕДУ, 6-ГО СЕРПНЯ, очі всіх любителів бейзбольного спорту були звернені на змагання, що проходили у Балтиморі між дружинами балтиморських Орійолс і каліфорнійськими Енджелс. Зацікавлення не було викликане виключно якістю самої гри, але радше історичним процесом, який відбувався саме під час цих змагань. У цій грі змагун балтіморських Орійолс Кел Ріпкен був саме тим творцем бейзбольної історії, де він перескочив дотеперішній рекорд відомого бейзбольного змагуна Лу Ґеріґа, який послідовно грав у 2,130 змаганнях, а К. Ріпкен в середу відбув свою 2,131 безперервну гру і тим самим встановив новий рекорд.

СПІЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО Порт оторіті Ню Йорку і Ню Джерзі, що відповідає за діяльність та утримування летовищ, деяких мостів,тунелів і підземки в околиці Ню Йорку, вирішило звільнити з праці 6 до 9 відсотків своїх працівників уже з кінцем цього місяця. Справа в тому, що цим потягненням згадане підприємство зможе полатати передбачений бюджетний дефіцит і не буде змушене підвищувати оплату згаданих засобів комунікації. Ці заходи зроблені на вимогу губернаторів обидвох стейтів Кристін Тодд-Вітман з Ню Джерзі та Джорджа Патакі з Ню Йорку, які завжди твердили, що ця установа має непотрібну кількість працівників.

ПЕРЕД ПОЯВОЮ...

(Закінчення зі стор. 2)

Від часу проголошення відновлення незалежної демократичної української держави на Закарпатті з'явились певні внутрішні і зовнішні відосередні неприязні сили, метою яких є відокремити цей український край від України. Автор твору вважає, що наведена його праця є саме на часі, бо відповідними арґументами — історичними та правними — засвідчує безпідставність таких ворожих нам ініціятив і акцій.

Ми мусимо раз назавжди поставити перед світом ясно, що українські землі були предметом довговікової окупації чужих держав, а за міжнародним правом окупація як насильний політичний акт не дає права власности, незважаючи на тривалість окупації.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
найдорожчого МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, ПРАДІДУСЯ

бл. п.

ВАСИЛЯ КУЛІША

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА ПАНАХИДА

в неділю 24-го вересня 1995 р. після Літургії в церкві св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., відбудеться посвячення пам'ятника.

Горем прибиті просять ваших щирих молитов за спокій душі спочилого мужа, батька, дідуся, прадідуся

дружина — ТАТЯНА
донька — ВАЛЕНТИНА ЧУБЕЙ з родиною
синова — АРІЯДНА
внук — ЯРОСЛАВ ЮРЧАК
внучки — ГАЛЯ ЛОДИНСЬКА з чоловіком АДРІЯНОМ
— АНДРІЯ Т. КУЛІШ
правнук — АНДРЕЙ М. ЛОДИНСЬКИЙ
правнучка — АЛЕКСАНДРА ЛОДИНСЬКА

Вічна йому пам'ять!

син — о. протопресвітер ІВАН помер 30-го червня 1995 р.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями, знайомими і земляками, що 18-го серпня 1995 р. відійшов у вічність на 86-му році життя наш дорогий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

СВ. П.

ІЗИДОР МЕЛИМУКА

нар. 9-го квітня 1909 р. у м. Підгайці, Україна.
Великий український патріот, щирий син Підгаєцької землі, взірцевий громадянин дітройтської громади, член багатьох церковних і громадських організацій.

ПАНАХИДУ відправлено в неділю 20-го серпня в похоронному заведенні Бугая.

СВЯТА ЛІТУРГІЯ і похорон відбулися в понеділок, 21-го серпня з церкви Непорочного Зачаття ПДМ в Гемтремк, на цвинтар св. Воскресіння.

У глибокому смутку:

дружина — ЮЛІЯ
син — ІГОР з дружиною МЕРІ
внуки — МАРКО
— АНДРІЙКО

З глибоким смутком повідомляємо, що наш дорогий і незабутній
БАТЬКО, ТЕСТЬ, ДІДО І ПРАДІДО

бл. п.
проф.

АНДРІЙ ГНАТИШИН

відійшов у вічність в суботу 2-го вересня 1995 р. на 89-му році життя.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю 15-го вересня о год. 2:40 по пол. на Віденському Центральному цвинтарі, брама 2-га, галя 1-ша.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА відправиться в суботу, 16-го вересня в церкві св. ВМ. Варвари о год. 8-ій рано.

Вічна йому пам'ять!

ВІРА ЛИТВИН, ІГОР і ЛЮБА ГНАТИШИН та родина.

ПОДІЇ

ДОПОВІДЬ АРХИМАНДРИТА Л. ГУЗАРА В НТШ

Ню Йорк. — Крайова управа Українського Патріярхального Товариства та Зідділ УПТ в Ню Йорку злаштовують доповідь Архимандрита Любомира Гузара на тему „Українська Католицька Церква сьогодні і завтра“ (рефлексії над життям Слуги Божого Климентія Шептицького). Доповідь відбудеться у п'ятницю, 15-го вересня, в Будинку НТШ, 63 Четверта аве. в Ню Йорку. Початок о год. 6:30 вечора.

4-ИЙ МУЗИЧНИЙ КОНКУРС ІМ. С. ЛЮДКЕВИЧА

Торонто. — Український музичний фестиваль під патронатом Ради Культури Світового Конґресу Українців влаштовує 4-ий музичний конкурс ім. Станислава Людкевича, який проходитиме від 29-го вересня до 2-го жовтня ц. р. в залях Інституту св. Володимира, 620 Спадайна аве. в Торонто. Концерт лавреатів відбудеться у понеділок, 2-го жовтня, у Волтер Голл в Будинку ім. Едварда Джансона, 80 Квінс Парк Кресент в Торонто. Початок о год. 7:30 вечора.

КОНЦЕРТИ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ ПО КАНАДІ

Торонто.— Звідси 6-го жовтня розпочнеться концертове турне Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка під дириґентурою Володимира Колесника. Концерти пройдуть, крім Торонто, у таких містах: 7-го жовтня — у Брендоні, 8-го у Вінніпезі, 9-го у Ріджайні, 11-го в Калґарі, 12-го жовтня — в Ред Дір, 13-го в Едмонтоні, 14-го в Саскатуні та 15-го жовтня в Дофині.

ГРОМАДСЬКІ ІМПРЕЗИ

Редакційні вістки про громадські імпрези *будуть поміщені у* **„Свободі“** **тільки після появи платних оголошень** у щоденнику або „Українському Тижневику“.

Редакція „Свободи“

КИТАЙСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ демонстративно бойкотувала виступ американської представниці в ООН Медлин Олбрайт на 4-ій світовій конференції жінок у Пекіні, оскільки та гостро порушила неприємну для китайського комуністичного режиму проблему дотримання людських прав. Інший скандал у рамках тієї самої конференції трапився у містечку Гвайроу за 35 миль від Пекіну, куди китайська влада спровадила представниць жіночих неурядових делеґацій. Тисячі китайок, що зібралися там послухати під відкритим небом виступ Гілларі Клінтон, не змогли потрапити до очепленого поліцією приміщення, куди раптово було перенесено засідання. Виглядає, що пропаґандистська показуха, на яку комуністична влада намагалася перетворити конференцію, вдалося гірше, ніж сподівалися її організатори.

КУБИНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА асамблея після незвично завзятих дебатів і понад річних зволікань ухвалила закон про іноземні інвестиції, який відкриває закордонним підприємцям доступ до всіх секторів кубинської економіки, за винятком оборони, охорони здоров'я та освіти. Фахівці, однак, оцінюють цей закон різно: одні вбачають у ньому дальше посування комуністичної Куби до економіки більш відкритого типу на зразок китайської; інші вважають закон радше політичним, ніж економічним заходом, вказуючи на його декляративний характер та відсутність простих механізмів здійснення. Тим часом такі країни, як Мехіко, Еспанія і Канада, поспішають використати запропоновані їм можливості, а заразом і відсутність американської конкуренції на Кубі, і роблять значні інвестиції в розвиток телекомунікацій, туризму, нікелевої індустрії.

ГРУПА ТАГІТЯНСЬКИХ демонстрантів захопила злітну смугу місцевого летовища і спробувала підпалити термінал, протестуючи проти поновлення Францією підземних ядерних випробувань на атолі Мурроа за 750 миль на південний схід від Тагіті. Гостро зареаґували на цей крок французького уряду також деякі країни тихоокеанського реґіону: Нова Зеляндія й Чіле відкликали з Франції своїх амбасадорів, а президент Арґентини та прем'єр-міністер Австралії заявили протест у надзвичайно різкій формі. Французький уряд, однак, назвав цю критику "гістерією" і висловив упевненість, що повага до Франції в світі у наслідок цих подій не тільки не зменшиться, а навпаки, зросте саме завдяки її твердості й непоступливості. Втім, президент Шірак висловив обережне припущення, що заплянований кількість випробувань, можливо, вдасться скороти з восьми до шести, після чого Франція напевно приєднається до договору про заборону ядерних випробувань.

НА СОЮЗІВЦІ...

(Закінчення зі стор. 3)

Войнов вислідом 6–0, 6–1. У півфіналах С. Петрицька перемогла Асю Федун вислідом 6–1, 6–0, а Л. Войнов Зеню Бринзак 6–4, 6–2.

У групах переможених, тобто змагунів з одною програною, перші місця здобули: Ґреґ Пірсон (чоловіки), Ярослав Тимків (сеньйори), Віктор Сулзинський (юнаки) і Ася Федун (юначки). Нагороду Марії Душник за найкращу спортову поставу отримала Олександра Крижанівська.

У відсутності Івана Гинянського грошові нагороди вручив фіналістам його син Михайло в таких сумах: чоловіки — 800 і 400 дол.; півфіналісти в групі чоловіків по 200 дол.; жінки — 600 і 300 дол.; юнаки і юначки — по 200 і 100 дол.

Турніром проводила комісія в складі: Юрій Савчак, провідник змагань, Роман Ракочий, ст., головний суддя, Зенон Снилик, Юрій Попель і Юрій Грабець.

До учасників турніру і гостей під час відкриття і закриття промовляли коротко: предсідник УНС Уляна Дячук, представник УСЦАК Іриней Ісаїв, голова КЛК Юрій Попель, М. Гинянський, Р. Ракочий, ст., Ю. Савчак і З. Снилик.

Висліди 39-их плавацьких змагань, які відбулися в суботу, 2-го вересня, будуть поміщені в наступних числах „Свободи“.

Ю. Кігічак (третій зліва) і А. Войнов (перший справа) отримали нагороди від (зліва) М. Гинянського, І. Флиса, мол., і М. Душник.

З. Снилик представляє змагунів з України (зліва): Дениса Колба, Олександра Алексієнка, Адальберта Колба і Оленку Колб.

М. Гинянський, радна С. Гаврилюк і ред. Марта Коломиєць-Яневська (зліва до права) нагороджують юнаків С. Шумського і О. Алексієнка

Юнаки А. Саляк і Д. Колб (другий і третій справа) здобули нагороди, що їх їм вручили (зліва) М. Гинянський, В. Квас і Р. Ракочий.